

Hallintovaliokunta

Hallintovaliokunnan lisäselvityspyyntö 11.11.2022

Maahanmuuttoviraston lisäselvitys HE 145/2022 vp hallituksen esityksen eduskunnalle julkisen hallinnon automaattista päätöksentekoa koskevaksi lainsäädännöksi mukaisen uudistuksen aiheuttamista kustannuksista

Maahanmuuttovirastossa käytössä olevassa automaatiassa voidaan joissakin tapauksissa kaikki edellytykset selvittää automaattisesti. Päätösalgoritmi tarkastelee määrättyjen edellytyksiä tarkistavien käsittelyalgoritmien tuloksia. Kaikkien käsittelyehtojen täyttyessä UMA (Ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmä) luo päätösehdotuksen, jonka asian ratkaisija vahvistaa varmistuttuaan siitä, että kaikki päätöksen edellytykset on tarkistettu joko automaattisesti tai luonnollisen henkilön tarkistamana. Asiassa, jonka edellytysten täyttyminen on kokonaisuudessaan selvitetty automaation avulla, eikä erikseen ole määrätty päivittämään edellytysten tarkastamista manuaalisesti, on päätöksen tekijän rooli ohjeistuksen mukaan siten automaation tuottaman päätösehdotuksen vahvistaminen. Siten ainakin osa Maahanmuuttoviraston nykyisen käytännön mukaisista päätöksistä olisi HE 145/2022 vp perustelujen mukaan katsottava tehdyksi automaattisesti, huolimatta teknisestä ratkaisusta. Maahanmuuttovirasto katsoo, että sekä lain hallintolain muuttamisesta 53 e-g §:iä että tiedonhallintalain 28 c §:ää, 28 e §:ää, 28 f §:ää ja 28 h §:ää koskeva siirtymäsäännökset tulisivat siten koskea myös näitä Maahanmuuttoviraston prosesseja.

Maahanmuuttovirasto arvioi, että automatisoitujen toimintaprosessien sekä olemassa olevan dokumentaation päivittäminen tiedonhallintalain 6 a luvun 28 a § mukaiseksi, että laadunvarmistamisen dokumentaation päivittäminen tiedonhallintalain 6 a luvun 28 b § mukaiseksi edellyttää kertaluonteisena 455 000 e kustannusta. Kustannus koostuu henkilöstöresursseista. Lisäksi arvioidaan henkilöstökustannuksia syntyvän kertaluonteisena 122 500 e muiden tiedonhallintalain 6 a luvun toimenpiteiden kuten laadunhallintaprosessien suunnittelusta ja jalkautuksesta.

Maahanmuuttovirasto arvioi, että UMA-järjestelmän kehitystarpeet tiedonhallintalain 6 a luvun 28 c § mukaiseksi edellyttävät kertaluonteista 500 000 euron kustannusta.

Maahanmuuttovirasto on hakenut Euroopan unionin Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastosta rahoitusta Automaattisen ratkaisun ja jälkikäteen lupavalvonnan mahdollistaminen (AURA) hankkeelle ajalle

1.11.2022 – 30.4.2025. Hankkeella on tarkoitus kattaa edellä mainittuja kertaluonteisia kustannuksia henkilöstöresurssien osalta osittain ja järjestelmäkehityksen osalta kokonaan.

Kokonaisuudessaan tiedonhallintalain 6 a luvun arvioidaan siten edellyttävän 1 077 500 e kertaluontoista kustannusta, josta noin puolet on suunniteltu rahoitettavaksi edellä mainitusta EU-rahoituksesta.

Arviossa ei ole otettu huomioon hallituksen esityksessä automaattisen ratkaisemisen oikeussuojaedellytykseksi ehdotetun oikaisuvaatimusmenettelyn mahdollisesti vaatimia taloudellisia tai henkilöresursseja, joiden tarve arvioidaan hankkeessa automaattisen päätöksenteon mahdollistamiseksi Maahanmuuttoviraston toiminnassa.

Ylijohtaja

Ilkka Haahtela

Oikeuspäällikkö

Katariina Lehtola

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä.
Maahanmuuttovirasto 15.11.2022 klo 10:57. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Hallintovaliokunta